

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 10 stycznia 2013 r.

Nr posiedzenia: 51

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji senator Jerzy Chróścikowski.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat protestów rolników.
 2. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat proponowanych rozwiązań prawnych dotyczących procesu uspołecznienia sprzedaży ziemi z Agencji Nieruchomości Rolnych.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Przemysław Błaszczyk, Jerzy Chróścikowski, Beata Gosiewska, Andrzej Grzyb, Jan Maria Jackowski, Marek Konopka, Wiesław Kilian, Andrzej Kobiak, Tadeusz Kopeć, Ireneusz Niewiarowski, Grzegorz Wojciechowski, Roman Zaborowski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - minister Stanisław Kalemba,
 - sekretarz stanu Kazimierz Plocke,
 - dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią Zbigniew Abramowicz,
 - naczelnik Wydziału Mienia Rolnego Skarbu Państwa w Departamencie Gospodarki Ziemią Piotr Dyjak,
 - dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego Grzegorz Wykowski,
 - Ministerstwo Finansów:
 - radca ministra w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Jerzy Szalkowski,
 - Najwyższa Izba Kontroli:
 - doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Grzegorz Brzostek,
 - Agencja Nieruchomości Rolnych:
 - prezes Leszek Świętochowski,
 - dyrektor Zespołu Gospodarowania Zasobem Tomasz Ciodyk,
 - rzecznik prasowy Grażyna Kapelko,
 - Sejm RP:
 - przewodniczący Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztof Jurgiel,
 - doradca Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Karol Krajewski,
 - Parlament Europejski:
 - zastępca przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Grzegorz Wojciechowski,
 - związki rolnicze i branżowe oraz inne instytucje:
 - Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”:
 - zastępca przewodniczącego Elżbieta Miziołek,
 - zastępca przewodniczącego Zbigniew Obrocki,
 - członek prezydium Stanisław Anders,
 - członek prezydium Jan Duda,

- członek prezydium Józef Kokoszka,
- członek prezydium Artur Mackiewicz,
- członek prezydium Stefan Szańkowski,
- członek rady wojewódzkiej Heliodor Banaszak,
- członek rady wojewódzkiej Józef Znamirowski,
- członek rady krajowej Edward Kosmal,
- członek rady krajowej Janusz Walczak,
- członek Krajowego Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność” Waldemar Humięcki,
- członek zespołu ds. obrotu ziemią Bogusław Barnaś,
- członek zespołu ds. obrotu ziemią Jan Bodak,
- członek zespołu ds. obrotu ziemią Piotr Rychłowski,
- członek zespołu ds. obrotu ziemią Robert Stępień,
- dyrektor biura Agnieszka Zięba wraz z współpracownikami,
- członek Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych Krzysztof Stefan Zembski,
- dyrektor biura Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego Jarosław Denkwicz,
- członek zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych Grzegorz Mazur,
- prezes Krajowego Związku Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych Władysław Serafin,
- prezes Związku Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych Roman Wiatrowski,
- dziennikarz Ireneusz Oleszczyński – „Poradnik Rolniczy”,
- dziennikarz Jan Przyrowski – „Agrotechnika”.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1 i 2. Informację przedstawił minister rolnictwa Stanisław Kalemba. Poinformował, że protestujący rolnicy domagają się odwołania dyrektora Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych w Szczecinie, a także wypracowania odpowiednich rozwiązań prawnych, które zapobiegą nabywaniu nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w przetargach ograniczonych przez osoby podstawione, które nabywają te nieruchomości w celu przekazania bądź odsprzedania na rzecz innych osób, np. cudzoziemców. Zdaniem ministra rolnictwa problemy zgłoszone przez komitet protestacyjny zostały omówione podczas spotkania 8 grudnia 2012 r. Kolejne spotkanie miało się odbyć, zgodnie z ustaleniami, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) w dniu 14 grudnia br.; przewidziano tam zaprezentowanie wyników prac zespołu ekspertów w zakresie eliminowania podstawiania osób w przetargach Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR) i podpisanie ustaleń. Na prośbę komitetu spotkanie zostało przesunięte na poniedziałek 17 grudnia br. W spotkaniu tym uczestniczyli wicewojewoda zachodniopomorski Ryszard Mićko, prezes Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej Julian Sierpiński oraz prezes ANR Leszek Świętochowski. 28 grudnia 2012 r. minister rolnictwa i rozwoju wsi po raz kolejny udał się do Szczecina na spotkanie z protestującymi rolnikami. Podczas spotkania uzgodniono powołanie grupy roboczej, składającej się z przedstawicieli każdej ze stron, tj. protestujących rolników oraz ANR i MRiRW; grupa ta miała za zadanie wypracować odpowiednie rozwiązania, m.in. dotyczące nabywania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przez osoby podstawione. Ponadto minister poinformował, że w resorcie rolnictwa trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Swoje propozycje zamierzają przedstawić także protestujący rolnicy.

W trakcie dyskusji przedstawiciele komitetu protestacyjnego oraz związków i organizacji rolniczych wskazywali, że dalsza współpraca z dyrektorem OT ANR w Szczecinie jest niemożliwa. Zaproponowali uspołecznienie składu komisji przetargowej. W jej skład wchodziłby jeden przedstawiciel środowiska rolniczego, dwóch przedstawicieli izby rolniczej oraz dwóch przedstawicieli ANR. Agencja powinna podjąć działania mające na celu wprowadzenie do umów sprzedaży dodatkowych postanowień, np. dotyczących określenia sankcji dla kupującego w przypadku zbycia pod jakimkolwiek tytułem prawnym gruntu nabytego w trybie przetargu ograniczonego lub przeznaczenia na inny cel niż prowadzenie działalności rolniczej. Zdaniem

protestujących ANR powinna obowiązkowo stosować prawo odkupu lub pierwokupu w sytuacjach, kiedy ziemia zakupiona w drodze przetargu ograniczonego i pierwszeństwa nabycia wykorzystywana jest niezgodnie z przeznaczeniem. Ponadto agencja jako podstawową formę sprzedaży powinna stosować przetargi ograniczone, a przy sprzedaży na raty nieruchomości rolnych w trybie przetargu ograniczonego powinno być stosowane zabezpieczenie jedynie w formie hipoteki oraz weksla in blanco.

Minister rolnictwa, odpowiadając na pytania, poinformował, że problem tzw. słupów nie jest wydumany, tylko realny, i należy go skutecznie rozwiązać. Ponadto dodał, że porozumienie w kwestii obrotu użytkami rolnymi to najpilniejsza sprawa spośród zgłaszanych postulatów. Wskazywał, że ważny jest duch porozumienia, który towarzyszy rozmowom. Podkreślił, że wypracowane zostały zasady, które będą służyły rozdysponowaniu ziemi w całym kraju, a nie tylko w województwie zachodniopomorskim, w którym problem jest rzeczywiście największy. Ustalono, że agencja odstępuje od przeprowadzenia przetargu na wniosek upoważnionego przez izbę rolniczą członka komisji albo po zgłoszeniu sprzeciwu Izby Rolniczej w związku z uzasadnionymi wątpliwościami odnośnie do osób mających uczestniczyć w przetargu. W przypadku dwukrotnego odwołania przetargu agencja przeznaczona do przetargu ograniczonego na dzierżawę krótkoterminową nie krótszą niż jeden okres wegetacyjny. Agencja na wniosek dzierżawcy pozytywnie zaopiniowany przez izbę rolniczą może przedłużyć umowę zawartą w tym trybie na okres przekraczający 3 lata. Rozszerzony został także katalog sytuacji, w których agencja może wykonać prawo odkupu o przypadki, gdy nabyta nieruchomość wykorzystywana jest na inny cel niż prowadzenie działalności rolniczej i gdy prowadzona działalność rolnicza na nabytej nieruchomości nie jest wykonywana osobiście przez nabywcę.

Na wniosek izby rolniczej może też być rozszerzony skład komisji o osoby przez nią wskazane, nie więcej jednak niż 50% składu komisji. Na zakończenie minister rolnictwa stwierdził, że najważniejsze jest rozwiązanie problemu, a trzykrotne spotkania z protestującymi rolnikami sprawiły, że zostały uzgodnione wszystkie punkty.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.